

NVFVG-congres ‘Het beste uit de praktijk in de VG’

Plenaire sprekers:

Van richtlijn naar Praktijk, Tanja Mol

Hoe zorgen we ervoor dat richtlijnen niet alleen wetenschappelijk onderbouwd zijn, maar ook daadwerkelijk bruikbaar zijn in de dagelijkse praktijk?

In deze presentatie nemen we deelnemers mee in de wereld van richtlijnontwikkeling binnen de langdurige zorg. We laten zien wat SKILZ doet, welke richtlijnen en kennisproducten beschikbaar zijn en hoe deze tot stand komen. Daarbij staat de verbinding tussen wetenschap, praktijkervaring en het perspectief van cliënten en naasten centraal.

Aan de hand van concrete voorbeelden uit richtlijnen over o.a. bewegen, slaap en pijn bij ouderen bespreken we hoe praktijkvragen worden vertaald naar richtlijnen. Er wordt ingegaan op kansen, uitdagingen en dilemma's die daarbij horen.

Ook krijgen deelnemers inzicht in de mogelijkheden om zelf met richtlijnen aan de slag te gaan binnen hun eigen organisatie. Hoe kun je richtlijnen gebruiken om de kwaliteit van zorg te verbeteren?

Wie bepaalt wat ik kan? Akif Andal

Akif Andal werd geboren met een lichamelijke beperking en zit zijn hele leven in een rolstoel. Hij groeide op in Amsterdam Nieuw-West, kreeg te horen wat hij allemaal niet zou kunnen, en werd DJ, spreker en ondernemer. Afgelopen zomer stond hij voor tienduizend mensen op een podium in Turkije.

In deze afsluitende lezing vertelt hij zijn verhaal van binnenuit. Over de blikken en oordelen die hij als kind en jongere tegenkwam, op school, op straat en bij het zoeken naar werk.

Aan de hand van concrete momenten laat hij zien wat het verschil maakte tussen mensen die hem klein hielden en mensen die hem groter lieten denken. Geen theorie, maar de praktijk gezien vanuit degene om wie het gaat.

De kern van zijn boodschap: iedereen heeft beperkingen, zichtbaar of niet. Het leven is groter dan die beperkingen, en de mensen om je heen bepalen mee of je dat gaat geloven.

Informatie carrouselrondes:

1. Innovaties en technologie

De fysiotherapie voor mensen met een verstandelijke beperking is voortdurend in ontwikkeling. Innovatie en technologie bieden nieuwe mogelijkheden om beweging te stimuleren, de zelfredzaamheid te vergroten en behandelingen beter af te stemmen op de individuele behoeften van de cliënt. Door slimme inzet van sensoren en technologische hulpmiddelen kan de diagnostiek en behandeling worden ondersteund.

Tijdens deze carrouselronde delen verschillende professionals hun ervaringen met innovatieve toepassingen binnen de fysiotherapie. Aan bod komen het gebruik van bewegingssensoren door *Valdelice van Kekem*, het inzetten van drukkbroekjes bij kinderen met het syndroom van Down door *Marieke van den Heuvel*, de toepassing van Botulinum Toxine behandelingen bij mensen met ernstige meervoudige beperkingen (EMB) door *Esther Calame*, en de inzet van shockwavetherapie bij spasticiteit door *Lynda Akkermans* en *Safiera Ulrich*.

2. Veranderingen in de zorg

De gehandicaptenzorg staat voor grote uitdagingen. Mensen met een verstandelijke beperking hebben steeds complexere zorgvragen, terwijl tegelijkertijd de beschikbare middelen en het aantal zorgprofessionals onder druk staan. Dit vraagt om nieuwe manieren van werken en een andere invulling van de rol van de fysiotherapeut.

In deze carrouselronde staat de vraag centraal hoe fysiotherapeuten kunnen inspelen op deze veranderingen. Diverse sprekers delen hun ervaringen en gaan hierover in gesprek met de deelnemers. Onderwerpen zijn onder andere stepped care door *Inge Flok-Adams*, de proeftuin groepstherapie door *Aleid Laan* en *Anouk van Keulen*, de ervaring van de veranderende rol van begeleider naar fysiotherapeut door *Kirsten Heeren*, en het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) binnen het werk van de fysiotherapeut door een fysiotherapeut van Reinaerde.

3. Leefstijl

Mensen met verstandelijke beperkingen hebben vaker te maken met gezondheidsproblemen die samenhangen met leefstijl, zoals onvoldoende beweging, overgewicht of een verminderde conditie. Een gezonde leefstijl draagt bij aan een betere gezondheid, meer zelfstandigheid en een hogere kwaliteit van leven. De fysiotherapeut speelt hierin een belangrijke rol door cliënten te ondersteunen bij het ontwikkelen en behouden van een actieve leefstijl. Daarbij is samenwerking met begeleiders, verwanten en andere disciplines essentieel om duurzame veranderingen te realiseren.

Tijdens deze carrouselronde worden inspirerende praktijkvoorbeelden gedeeld. *Dagmara Kukula* vertelt over de samenwerking tussen fysiotherapie en bewegingsagogie binnen het LEEV-project, *Audrey Hamer* gaat in op ervaringen met verschillende initiatieven om meer bewegen te stimuleren en *Renske de Leeuw* deelt haar ervaringen vanuit de obesitaspoli.

4. Stress en Pijn

Stress en pijn zijn veelvoorkomende thema's bij mensen met een verstandelijke beperking. Stress kan ontstaan door veranderingen in de omgeving, onduidelijke communicatie, trauma, overprikkeling of overvraging. Dit kan zich uiten in lichamelijke klachten zoals verhoogde spierspanning, vermoeidheid en pijn. Tegelijkertijd is het herkennen en aangeven van pijn niet voor iedereen eenvoudig, waardoor klachten soms onopgemerkt blijven of anders tot uiting komen, bijvoorbeeld via gedrag. De fysiotherapeut speelt een belangrijke rol bij het signaleren en verminderen van stress- en pijngerelateerde klachten.

Tijdens deze carrouselronde worden de nieuwste inzichten en ontwikkelingen rondom pijn bij mensen met een verstandelijke beperking besproken door *Leendert Snee* en *Marieke Gademant*. Vervolgens gaat *Geke van Ruiswijk* in op de rol van fysiotherapie binnen intensieve traumabehandeling. De ronde wordt afgesloten door *Lidewy Louvet*, die laat zien hoe Emotional Freedom Techniques (EFT) kunnen bijdragen aan het verminderen van spanning en stress.

5. Valpreventie

Vallen komt relatief vaak voor bij mensen met een verstandelijke beperking en kan grote gevolgen hebben voor de gezondheid en zelfstandigheid. Je wilt die het liefste voorkomen. Valpreventie mogelijkheden kunnen worden onderverdeeld in multifactoriele screening en individuele interventiestrategieën, aanpassingen in de woonomgeving en beweeginterventies. Als fysiotherapeut word je vaak ingeschakeld wanneer de motoriek achteruitgaat. Verminderd motorisch functioneren is een van de belangrijkste risicofactoren voor vallen.

In deze carrouselronde laten verschillende professionals zien hoe zij valpreventie vormgeven binnen hun organisatie en praktijk. Daarnaast worden deelnemers uitgenodigd om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijk na te denken over mogelijkheden binnen de eigen werksituatie. Aan bod komen het gebruik van de WOLK-heupairbag door *Petra Munsterman-van Dam*, het Beter ter Been-programma door *David Houtman*, valpreventietraining met een rollator door *Pauline Vlendré-de Jonge*, en valpreventie bij mensen met een visuele én verstandelijke beperking door *Lotte Enkelaar*.